

Кафедра фізичного виховання і спорту

*O. M. Кузьменко
Завідувач кафедри
з 1995 р.*

*I. N. Меліксян
Завідувач секції
фізичного виховання
Запорізького філіалу
ДМетІ
(1964–1966 pp.)*

Секція фізичного виховання була організована ще в далекому 1964 р. Першим керівником секції був заслужений тренер УРСР І. Н. Меліксян. До складу секції входили ще три викладачі: С. І. Полонський, В. М. Тимошенко та В. М. Момот. Наказом № 167 від 16.02.1967 р. Міністра ВССО УРСР була організована кафедра фізичного виховання. З січня 1968 р. по 1995 р. кафедру очолював А. В. Манойленко. З 1995 р. завідувачем кафедри є О. М. Кузьменко. Викладачами кафедри стали В. І. Волков, Л. І. Моїсеєнко, Л. М. Гирій, Г. Л. Ільяшенко та ін. За час існування кафедри навчально-тренувальний процес забезпечували п'ять заслужених тренерів СРСР і України, три майстри спорту міжнародного класу, вісім майстрів спорту, один кандидат педагогічних наук. Ними було опубліковано понад 100 наукових статей, захищена кандидатська дисертація. У навчально-тренувальному процесі широко використовувалися технічні засоби навчання та контролю техніко-тактичних дій і фізіологічного стану організму в тренувальному режимі та в режимі змагання за допомогою відеозйомок і використання комп’ютерних програм. За роки існування кафедри у ВНЗ підготовлено 5 заслужених майстрів спорту, 43 майстри спорту міжнародного класу, 105 майстрів спорту, 130 кандидатів у майстри спорту, 560 спортсменів першого розряду, 8970 спортсменів масових розрядів. У 1967 р. була створена чоловіча гандбольна команда, яку тренував викладач кафедри С. І. Полонський. У 1969 р. команда ЗФ ДМетІ дебютувала у вищій лізі чемпіонату СРСР і в тому ж сезоні вона вперше виграла золоті медалі чемпіонату України (всього ж студентський колектив 13 разів ставав сильнішим у республіці).

Чоловіча збірна ЗІІ з гандболу, 1972 р.

А. В. Манойленко
Перший завідувач
кафедри
(1968–1995 рр.)

С. І. Полонський
Тренер чоловічої
гандбольної
команди ЗІІ

Зачинателями славних традицій були студенти: М. Іщенко, М. Томін, А. Артамонов, Б. Горелік, Ю. Лагутін, В. Павелко, Ю. Полонський, О. Резанов, О. Тищенко, Ю. Чурсін, В. Шкарлат, Г. Шульга.

У 1977 р. в місті Гетеборг (Швеція) юніорська збірна СРСР виграла перший чемпіонат серед молоді. У складі команди переможці – три гравці ЗІІ: С. Кушнірюк, А. Саржевський і воротар О. Шипенко. За підготовку висококласних гравців С. І. Полонському було присвоєне високе звання „Заслужений тренер СРСР”. Під його керівництвом команда завоювала Кубок Європейської федерації гандболу. Гандбольна команда ЗІІ завжди була лідером гандболу країни СРСР. Багато гравців команди входили до складу збірної команди СРСР, моодіжної команди СРСР і у складі цих команд завоювали золоті, срібні й бронзові медалі. Чотири гравці гандбольної команди ЗІІ (А. Резанов, М. Іщенко, С. Кушнірюк і Ю. Лагутін) на XXI Олімпійських іграх в Монреалі стали Олімпійськими чемпіонами.

Жіноча гандбольна команда ЗІІ була створена в 1972 р. Тренували команду за служений тренер України Л. А. Ратнер і старший викладач кафедри В. І. Волков. 1975 р. був знаменним для гравця ЗМеті С. Тавтельової, яка стала чемпіонкою VI Спартакіади народів СРСР, а потім разом зі своєю одноклубницею Н. Іщенко у складі збірної СРСР стала срібним призером чемпіонату світу. Два роки по тому жіноча команда ЗІІ вперше піднялася на п'єдестал чемпіонату СРСР. Гравець нашої команди В. Лутаєва на ХХII Олімпійських іграх у Москві у складі збірної команди СРСР завоювала золоту медаль. У листопаді 1983 р. у Франції відбувся IV чемпіонат світу серед юніорів. Збірна СРСР, яку тренував Л. А. Ратнер, без поразок пройшовши всю турнірну дистанцію,

Л. А. Ратнер
Тренер жіночої ганд-
больної команди ЗІІ

Жіноча гандбольна команда ЗІІ –
бронзовий призер чемпіонату СРСР,
1976–1977 рр.

Mи – чемпіони!!! 1983 р.

*Ректор Ю. М. Потебня з олімпійськими
чемпіонами С. Кушнірюком та А. Резановим*

у фіналі узяла гору над командою НДР – 22:17. Серед володарів золотих медалей – гравці ЗІІ Н. Лелеко й Л. Чобіт.

Популярністю в інституті користувалися також й інші види спорту, такі як: фехтування, баскетбол, волейбол, академічне веслування, кульова стрільба, водний туризм, альпінізм, легка атлетика та ін.

Впродовж багатьох років більшість спортивних заходів ВНЗ проводилася в оздоровочно-спортивному таборі „Студентська Січ”, розташованому в мальовничому куточку острова Хортиця. У 1980 р., серед інших, тут було здано в експлуатацію спортивний корпус, який став опорним пунктом олімпійської підготовки. Варто зазначити, що зводили цю триповерхову споруду з білої цегли, граніту, металу та скла студентські будзагони за допомогою фахівців „Запоріжжитбуд”, „Металургмонтаж”, ЗТМК, інституту „Промбудпроект”. Спортивні команди отримали в своє розпорядження ігровий зал (24x56 м), зал загальнофізичної підготовки, реабілітаційний центр, кімнату відпочинку. Для проведення навчально-тренувальних зборів, змагань і занять фізичною культурою спортивний комплекс „Студентська Січ” має: два гандбольні, два баскетбольні та два волейбольні майданчики; один гандбольний майданчик з ґрунтовим покриттям; гімнастичне містечко; два майданчики для гри в бадміnton; кругову легкоатлетичну доріжку. Після декількох років затишня в спортивному житті ВНЗ, пов’язаному з розпадом СРСР, з 1998 року спорт у ЗДІА входить на нову спортивну орбіту. Досить успішно почав розвиватися міні-футбол – команда ЗДІА взяла участь у чемпіонаті України (ІІ ліга) та зайніяла перше місце, а в 1999 р. завоювала Кубок Президента серед студентських команд України. Всі ці роки на чолі команди перебував старший викладач кафедри Г. В. Полявка.

*Один з корпусів спортивного табору
“Студентська Січ”*

*Волейбольний майданчик
оздоровочно-спортивного табору*

Починаючи з 2005 р. в академії відродився чоловічий гандбол. У команді виступають молоді гравці, студенти ЗДІА – І. Бахтін, С. Касимов, А. Дендеберя, Е. Сагач, П. Анохін, Д. Чабан і досвідченіші гравці, які вже пройшли хорошу школу гандболу. З 2006 р. команда виступає у I лізі чемпіонату України і має всі шанси найближчим часом грati у Вищій лізі чемпіонату України.

З 1999 р. у вищому ешелоні волейболу України (суперліга) почала виступати жіноча волейбольна команда „ЗДІА”, колишня „Орбіта”. У сезонах 2003–2004 pp. і 2004–2005 pp. команда завойовувала срібні медалі чемпіонату. П'ять гравців зі складу нашої команди увійшли до молодіжної збірної команди України і завоювали срібні, а потім і золоті медалі на першості Європи. Тренував команду заслужений тренер України В. В. Перебийніс, начальником команди був старший викладач кафедри А. П. Смірнов.

У 2005 р. чоловіча команда баскетболістів ЗДІА вперше взяла участь у чемпіонаті України серед любительської ліги, завоювала бронзові нагороди (тренери команди С. А. Крижко та А. М. Кузьменко). Певні успіхи є і в команді з аеробіки (тренер Т. А. Шиманиця). Команда ЗДІА – неодноразовий призер першості області, неодноразовий учасник першості й кубків України. Член збірної команди ЗДІА О. Афонін завоював бронзову медаль на чемпіонаті Європи в 2006 р.

Колектив студентів і викладачів академії – неодноразовий призер першості області серед ВНЗ III – IV рівня акредитації. Спортивний клуб академії очолює старший викладач кафедри В. В. Скотник. Різні турніри проводяться кафедрою і спортивним клубом напередодні Нового року, 8-го Березня, Дня захисника вітчизни.

Вшановуючи пам'ять першого ректора Ю. М. Потебні, кафедра на його честь заснувала щорічний турнір зі спортивних ігор. На турнір приїздять команди з Росії та Білорусії.

Академія неодноразово нагороджувалася переходним Червоним прапором ДСО Профспілок, Мінвузу УРСР і ЦК ДСО „Буревісник” за перше місце серед вищих навчальних закладів

Щорічний весняний бал аеробіки, збірна команда ЗДІА, 2005 р.

країни зі спортивно-масової роботи. Великий внесок у розвиток і підтримку в належному стані матеріально-технічної бази кафедри зробили навчальні майстри Л. Н. Кабиш, В. П. Чугунов, В. М. Титов, А. А. Кунташов, лаборант А. А. Кириченко.

Мальовнича бігова доріжка

Жіноча волейбольна команда на тренуванні

Чемпіонат України з волейболу, суперліга, 2002 р.

Збірна команда ЗДІА з баскетболу, 2005 р.